

Crítica

Imma Merino

Un lament que mai no acaba

Graindelavoix

Festival de Torroella, Església de Sant Genís, 16 d'agost

No és que els espectadors del Festival de Música de Torroella de Montgrí tinguem una nostàlgia acústica de l'església de Sant Genís, ni tampoc pel que fa a la calor que hi pot fer i a la comoditat; però, des que l'escenari habitual és l'Auditori de l'Espai Ter, almenys una vegada en cada edició n'hi ha que celebrem poder tornar-hi, si més no perquè, a banda dels actes religiosos, hi resonen concerts memorables de les trenta-tres primeres edicions: quasi és com una visita d'agraïment amb el desig, és clar, de renovar-hi una experiència musical digna de memòria.

El cas és que el festival sembla que ha decidit destinar a l'església de Sant Genís els concerts de cant coral fonamentalment religiosos. Com ho va fer l'any passat l'Ensemble O Vos Omnes, que tancarà dijous vinent la present edició estrenant una obra de Ramon Humet (*Missa Custoditis ab ira mundi*) encarregada per un festival que té precisament com a lema *A recer de la fúria del món* arran de la pandèmia, la formació Graindelavoix (fundada a finals del segle passat a An-

Graindelavoix, al festival de Torroella, divendres ■ ROGER LLEIXÀ

vers pel seu director fins al moment present, Björn Schmelzer, etnomusicòleg i antropòleg) va situar-se a la nau al mig d'on hi ha el travesser de la creu amb la Porta del Migdia a un lateral. Amb el públic en bancs circumdants, ho va fer per cantar diversos motets renaixentistes en bona part inspirats pel lament del rei David per la mort del seu fill Absalom, a qui va combatre quan va ocupar-li el tron

d'Israel, però també per la del seu amic Jonathan, respecte al qual els mateixos textos bíblics suggereixen que hi va mantenir una relació més gran que la viscuda amb qualsevol dona. Això mentre que a la peça *How hare the mighty fallen // Com van caure els poderosos*, del compositor escocès Robert Ramsey i integrada en el programa de Graindelavoix, es diu: "El teu amor per mi era mera-

vellós, sobrepasant l'amor de dona." Homoeròtisme i potser una mica de misogínia.

El cas és que el concert, d'una hora intensa de durada, va estructurar-se en tres parts: *Laments per Absalom* (amb peces de l'anglès Richard Dering, del valencià Bernardino de Ribera i del franco-flamenc Pierre de la Rue), *Laments per Jonathan* (amb obres de l'anglès Tomkins, del francès Jos-

quin Desprez —un dels compositors considerats fonamentals del Renaixement—, l'esmentat Robert Ramsey i, de nou, Pierre de la Rue) i, com si es volgués recalcar la pena per la mort per un fill estimadíssim que va convertir-se en enemic i del qual s'ha de dir que es va separar inicialment del pare exiliant-se per no ser castigat després de matar el seu germà Amnon perquè aquest havia violat la ger-

mana comuna Tamar, *Laments finals per Absalom*, amb la qual va tornar-se a escoltar una peça de Tomkins junt amb les pertinents del ferrarès Lodovico Agostini, el zamorà Alonso de Tejada i, referit com un altre franco-flamenc, Nicolas Gombert. Obres totes entre el segle XV i el XVI que així fan transitar pel Renaixement musical i que, convidant al recolliment, van ser interpretades com si travessessin el temps per fer sentir, a partir de la història invocada, el dolor davant de la mort d'una persona estimada. Un lament que mai no acaba.

Amb Björn Schmelzer dirigint amb apassionament, i participant-hi, el cant d'un grup (vuit intèrprets) amb unes veus tan precises i preciosament conjuntades que fins sap greu remarcar la bellesa d'Andrew Hallock assumint el registre de contralt, Graindelavoix va donar compte del perquè del seu nom, manllevat a l'assagista Roland Barthes, que va escriure: "El gra és el cos de la veu que canta." "Com arribar a l'essencial de la veu?", va plantejar el semiòleg francès. Graindelavoix sembla respondre: "Anant al gra"; és a dir al més substancial, però sensiblement.